

ՕԳՈՍՏՈՍ
AUGUST

1

Շաբաթ
Saturday

Ե M	Ե T	Չ W	Յ T	ՈՒ F	Շ S	Կ S
					1	2
3	4	5	6	7	8	9
10	11	12	13	14	15	16
17	18	19	20	21	22	23
24	25	26	27	28	29	30
31						

Երիտասարդ Յելեն Փարկիսթը
Young Helen Parkhurst

1920-ականների կեսին
Լենինականում գործում էր Դալտոնի
փորձարարական դպրոցը, որտեղ
կիրառվում էր Յելեն Փարկիսթի
կրթական մեթոդը: Այս մեթոդի
նպատակը անհատականացված
ուսում տալն էր, որը հաշվի
կառներ յուրաքանչյուր աշակերտի
առանձնահատկությունները:
Դասերն անցկացվում էին
ոչ թե դասասենյակներում,
այլ լաբորատորիաներում,
արհեստանոցներում,
գրադարաններում և բնության գրկում:

In the mid-1920s, the Dalton
Experimental School operated in
Leninakan, where Helen Parkhurst’s
educational method was applied. The
goal of this method was to provide
individualized education that would
take into account the characteristics
of each student. Classes were held
not in classrooms, but in laboratories,
workshops, libraries, and in nature.



pepinouryheritagecenter.com

ՕԳՈՍՏՈՍ
AUGUST

2

Կիրակի
Sunday

Ե M	Ե T	Չ W	Յ T	ՈՒ F	Շ S	Կ S
					1	2
3	4	5	6	7	8	9
10	11	12	13	14	15	16
17	18	19	20	21	22	23
24	25	26	27	28	29	30
31						

Սամվել Գալստյան, «Սև բերդը»
Samvel Galstyan, "The Black Fortress"



Սև բերդը, հուշարձան Հայաստանի Շիրակի մարզի Գյումրի քաղաքում: 1834-ին կառուցված ամրոց է: Անիի ստորգետնյա կառույցների նման Սև բերդի համար էլ ստորգետնյա ուղիներ են կառուցել, բերդից ծանապարհներ են եղել դեպի ներկայիս Մայր Հայաստան հուշարձանը և Կարմիր բերդը: Ընդգրկված է Գյումրու պատմության և մշակույթի անշարժ հուշարձանների ցանկում:

Black Fortress, a monument in the city of Gyumri, Shirak Province, Armenia. It is a fortress built in 1834. Like the underground structures of Ani, underground passages were built for the Black Fortress, and there were roads from the fortress to the current Mother Armenia monument and the Red Fortress. It is included in the list of immovable monuments of history and culture of Gyumri.

ՕԳՈՍՏՈՍ
AUGUST

3

Երկուշաբթի
Monday

Ե M	Ե T	Չ W	Յ T	ՈՒ F	Շ S	Կ S
					1	2
3	4	5	6	7	8	9
10	11	12	13	14	15	16
17	18	19	20	21	22	23
24	25	26	27	28	29	30
31						



«Ֆռիկը» հայկական բակային խաղի՝ հոլի անունն է Գյումրու բարբառով: Երկարատև ընդմիջումից հետո այն կրկին ժողովրդականություն է վայելում. Գյումրիում նույնիսկ հատուկ ծրագիր է մշակվել ֆռիկը վերածնելու համար: Այդ գաղափարին միացել են քաղաքի արհեստավորները, և ի հայտ են եկել Գյումրու բակային խաղերի այս գունագեղ մասնիկները:

“Frik” is the name of the Armenian yard game, hole, in the Gyumri dialect. After a long break, it is enjoying popularity again. In Gyumri, a special program has even been developed to revive frik. The city’s craftsmen joined this idea, and these colorful fragments of Gyumri yard games appeared.

ՕԳՈՍՏՈՍ
AUGUST

4

Երեքշաբթի
Tuesday

Ե M	Ե T	Չ W	Յ T	Ու F	Շ S	Կ S
					1	2
3	4	5	6	7	8	9
10	11	12	13	14	15	16
17	18	19	20	21	22	23
24	25	26	27	28	29	30
31						

«Անուշի» առաջին թատերախումբը՝
Կոմպոզիտոր Արմեն Տիգրանյանի հետ
The first Anush theater troupe with
Armen Tigranyan, the composer



Ալեքսանդրապոլ, օգոստոսի 4, 1912: Քաղաքի փողոցները լի են մարդկանցով, բոլորը երգում են: Այդ երեկը Ալեքսանդրապոլի լեվի-լեցուն համերգասրահում «Անուշ» օպերայի առաջնախաղն էր: Ովքեր չէին կարողացել ներս մտնել, լսում էին բաց պատուհանների մոտ կանգնած: Օպերան շլացուցիչ հաջողություն ունեցավ, համբավը տարածվեց Ալեքսանդրապոլի սահմաններից դուրս:

Alexandrapol, August 4, 1912. The streets are filled with people, and songs echo through the city. That evening, the premiere of the opera Anush took place in Alexandrapol's packed concert hall. Those unable to enter stood by the open windows to listen. The performance was a resounding success, and its fame soon spread far beyond the city's borders.

ՕԳՈՍՏՈՍ
AUGUST

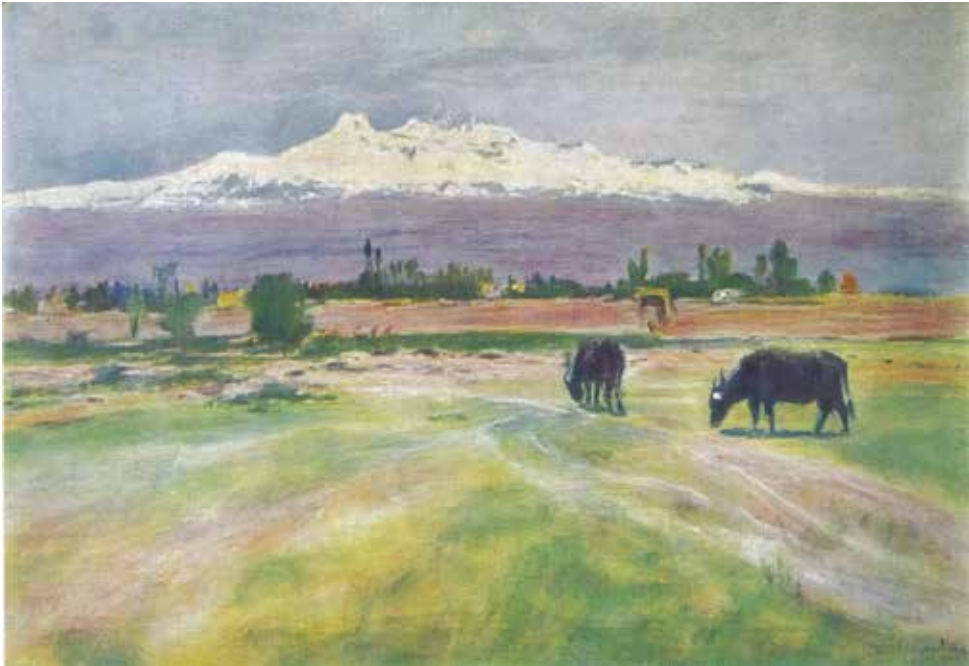
5

Չորեքշաբթի
Wednesday

Ե M	Ե T	Չ W	Յ T	ՈՒ F	Շ S	Կ S
			1	2		
3	4	5	6	7	8	9
10	11	12	13	14	15	16
17	18	19	20	21	22	23
24	25	26	27	28	29	30

31

Եղիշե Թադևոսյան, «Արագած»
Yeghishe Tadevosyan, "Aragats"
1917



Գյումրին գտնվում է Արագած լեռան հյուսիսային լանջերին մոտ, և պարզ օրերին քաղաքի տարբեր հատվածներից բացվում է Արագածի տպավորիչ համայնապատկերը՝ դառնալով Գյումրու տեսողական ու հոգևոր խորհրդանիշներից մեկը: Արագած լեռը, որպես Հայաստանի ամենաբարձր գագաթ, Գյումրու համար նաև բնության և արկածային զբոսաշրջության կարևոր ուղղություն է՝ իր լեռնային արահետներով, ամառային զբոսանքներով և ձմեռային մարզական հնարավորություններով:

Gyumri is located near the northern slopes of Mount Aragats, and on clear days an impressive panoramic view of Aragats opens up from different parts of the city, making it one of Gyumri's visual and spiritual symbols. Mount Aragats, as the highest peak in Armenia, is also an important destination for nature and adventure tourism for Gyumri, with its mountain trails, summer hikes, and winter sports opportunities.

2026

ՕԳՈՍՏՈՍ
AUGUST

6

Յինգշաբթի
Thursday

Ե M	Ե T	Չ W	Յ T	ՈՒ F	Շ S	Կ S
--------	--------	--------	--------	---------	--------	--------

1 2

3 4 5 6 7 8 9

10 11 12 13 14 15 16

17 18 19 20 21 22 23

24 25 26 27 28 29 30

31

Ավ. Իսահակյանի տուն-թանգարանը

Av. Isahakyan's House-Museum

Ավետիք Իսահակյանն աշխարհ է եկել իր պապի՝ Նիկոլայ (Նիկողայոս) Իսահակյանի տանը, որը կառուցել է 1828-ին: Այժմ այնտեղ գործում է բանաստեղծի տուն- թանգարանը, որտեղ ամեն ինչ պահպանվել է այնպես, ինչպես նրա ծննդյան ժամանակ է եղել:

Avetik Isahakyan was born in the house of his grandfather, Nikolay (Nikoghayos) Isahakyan, which he built in 1828. Now the poet's house-museum operates there, where everything has been preserved as it was at the time of his birth.



ՕԳՈՍՏՈՍ

AUGUST

7

Ուրբաթ
Friday

Ե M	Ե T	Չ W	Յ T	ՈՒ F	Շ S	Կ S
--------	--------	--------	--------	---------	--------	--------

1 2

3 4 5 6 7 8 9

10 11 12 13 14 15 16

17 18 19 20 21 22 23

24 25 26 27 28 29 30

31



Ավետիք Իսահակյանի կենսագիրները համարում են, որ վարպետի առաջին սերը՝ մեծ և անպատասխան, եղել է Շուշանիկ Մատակյանը (1877-1944): Հենց նրան է բանաստեղծը նվիրել իր վաղ սիրային պոեզիան:

Էս ճամփեն ոլոր-մոլոր,
Սև ծովի բոլոր կերթա.
Շուշան յարս ինձի թողել՝
Էն տղի հետ հոր կերթա:
...Ու ճամփեն, մութ-մոլորուն,
Սև ծովի բոլոր կերթա.
Շուշան յարս՝ ձեռքերն արյուն,
Էն տղի հետ հարս կերթա:

(Ավ. Իսահակյան, 1893, թարգ.՝ Ա. Ախմատովայի)



Avetik Isahakyan's biographers believe that the poet's first love—profound yet unrequited—was Shushanik Matakyan (1877–1944). It was to her that Isahakyan dedicated his early love poems.

This road is winding—
All the roads of the Black Sea.
Shushan left me alone—
Where did she go, and with whom did she flee?
...And the road, dark and wandering—
All the roads of the Black Sea.
Shushan's hands are stained with blood:
She went away as another's bride.

(Av. Isahakyan, 1893; trans. by A. Akhmatova)

ՕԳՈՍՏՈՍ
AUGUST

8

Շաբաթ
Saturday

Ե M	Ե T	Չ W	Յ T	ՈՒ F	Շ S	Կ S
--------	--------	--------	--------	---------	--------	--------

1 2

3 4 5 6 7 8 9

10 11 12 13 14 15 16

17 18 19 20 21 22 23

24 25 26 27 28 29 30

31



Գյումրին վերջին տարիներին ծնավորվում է որպես ժամանակակից արվեստի կենտրոն. այստեղ անցկացվում է միջազգային Gyumri Art Week փառատոնը, որտեղ ներկայացվում են ինստալյացիաներ, մեդիա արվեստ և փորձարարական նախագծեր: Քաղաքի տեխնոլոգիական և ստեղծարար հարթակները՝ Գյումրու տեխնոլոգիական կենտրոնը, 5th Floor խմբի նախաձեռնությունները և տարբեր գալերեաներ, միավորում են երիտասարդ արվեստագետների, կուրատորների ու թվային արվեստի նախագծեր:

Gyumri has been emerging as a center of contemporary art in recent years, hosting the international Gyumri Art Week festival, which presents installations, media art, and experimental projects. The city's technological and creative platforms — including the Gyumri Technology Center, the 5th Floor group initiatives, and various galleries — bring together young artists, curators, and digital art projects.

ՕԳՈՍՏՈՍ
AUGUST

9

Կիրակի
Sunday

Ե M	Ե T	Չ W	Յ T	ՈՒ F	Շ S	Կ S
--------	--------	--------	--------	---------	--------	--------

1 2

3 4 5 6 7 8 9

10 11 12 13 14 15 16

17 18 19 20 21 22 23

24 25 26 27 28 29 30

31



Գեղագիտության կենտրոնը 1978-ին հիմնել է արվեստաբան Յենրիկ Իգիթյանը՝ 1970 թվականին ստեղծված աշխարհում առաջին մանկարվեստի պատկերասրահի հիմքի վրա: Կենտրոնի նպատակը երեխաների ստեղծագործ հմտությունները զարգացնելն է և նոր սերնդի գեղագիտական կրթությունը խորացնելը: Կենտրոնը մասնաճյուղեր ունի Յայաստանի բոլոր քաղաքներում, մեկը Գյումրիում է:

The Center for Aesthetics was founded in 1978 by art critic Henrik Igityan, based on the world's first children's art gallery, established in 1970. The center's goal is to develop children's creative skills and deepen the aesthetic education of the new generation. The center has branches in all cities of Armenia, one of which is in Gyumri.

ՕԳՈՍՏՈՍ
AUGUST

10

Երկուշաբթի
Monday

$\frac{t}{M}$	$\frac{t}{T}$	$\frac{2}{W}$	$\frac{3}{T}$	$\frac{n}{F}$	$\frac{c}{S}$	$\frac{4}{S}$
					1	2
3	4	5	6	7	8	9
10	11	12	13	14	15	16
17	18	19	20	21	22	23
24	25	26	27	28	29	30
31						

Հուշարձանը վնասվել է երկրաշարժից, սակայն չի փլուզվել:

The monument was damaged by the earthquake, but did not collapse.



1984-ին Լենինականում մի հուշակոթող կանգնեցվեց, որի վրա փորագրված էին Իսկանուդ-Վոզնեսենսկի ռաիսկորները՝ 1929 թվականին ուղարկված նամակի տողերը. «Սիրելի հայ եղբայրներ: Ինչդուր մեք ընդունել մեր համեստ նվերը, և թող այն նպաստի մեր հայրենական տեքստիլ արդյունաբերության ծաղկմանը»:

In 1984, a monument was erected in Leninakan, on which were engraved the lines of a letter sent by the workers of Ivanovo-Voznesensk in 1929: "Dear Armenian brothers. Please accept our modest gift, and may it contribute to the flourishing of our native textile industry."

ՕԳՈՍՏՈՍ
AUGUST

11

Երեքշաբթի
Tuesday

Ե M	Ե T	Չ W	Յ T	Ու F	Շ S	Կ S
					1	2
3	4	5	6	7	8	9
10	11	12	13	14	15	16
17	18	19	20	21	22	23
24	25	26	27	28	29	30
31						

Ալեքսանդրապոլն ի սկզբանե Անդրկովկասի խոշորագույն մշակութային կենտրոններից էր: Այստեղ է 1912-ին ստեղծվել հայկական առաջին օպերան, 11 տարի անց՝ հայկական առաջին թատրոնը: Առաջին ներկայացումները բեմադրվել են Ալեքսանդրապոլի «Ժողովրդական տանը»:

Alexandrapol was originally one of the largest cultural centers of Transcaucasia. The first Armenian opera was created here in 1912, and 11 years later the first Armenian theater. The first performances were staged in the “People’s House” of Alexandrapol.



ՕԳՈՍՏՈՍ
AUGUST

12

Չորեքշաբթի
Wednesday

Ե M	Ե T	Չ W	Յ T	ՈՒ F	Շ S	Կ S
					1	2
3	4	5	6	7	8	9
10	11	12	13	14	15	16
17	18	19	20	21	22	23
24	25	26	27	28	29	30
31						

«Այս քաղաքը խաղաղ է ու սակավամարդ, բարեկիրթ ու սակավախոս, եթե, իհարկե, խոսելու բան չկա: Այստեղ պետք է գտնել անհրաժեշտ լարերը. դիպչելով դրանց՝ Գյումրին կվերափոխվի, կդառնա հեքիաթ՝ լի սրամտությամբ, գույներով և հատկապես ծերունական հմայքով.. ինչպես պապիկը, որն իր թոռան համար հոգին էլ կտա»:
Ռ. Գուլմիսարյան, լրագրող

"This city is peaceful and sparsely populated, well-mannered and taciturn, unless of course there is something to talk about. Here we need to find the necessary strings. By touching them, Gyumri will be transformed, will become a fairy tale full of wit, colors and especially old-fashioned charm... like a grandfather who would give his soul for his grandson." R. Gulmisaryan, journalist



ՕԳՈՍՏՈՍ
AUGUST

13

Հինգշաբթի
Thursday

Ե M	Ե T	Չ W	Հ T	Ու F	Շ S	Կ S
					1	2
3	4	5	6	7	8	9
10	11	12	13	14	15	16
17	18	19	20	21	22	23
24	25	26	27	28	29	30
31						



mytour.am

«Քո անցյալը հիշիր, բայց նրա հետ հաշիվներ մի մաքրիր։
Անպայման բացիր դուռը, երբ ինչ-որ մեկը թակում է
այն։ Նրանց, ովքեր խաղաղությամբ են գալիս քեզ մոտ,
հարազատի պես վերաբերվիր, ճիշտ ինչպես Գյումրիում»։
Ռ. Գուլմիսարյան, լրագրող

“Remember your past, but don’t settle scores with
it. Be sure to open the door when someone knocks
on it. Treat those who come to you peacefully
as relatives, just like in Gyumri.” R. Gulmisaryan,
journalist

ՕԳՈՍՏՈՍ
AUGUST

14

Ուրբաթ
Friday

Ե M	Ե T	Չ W	Յ T	ՈՒ F	Շ S	Կ S
					1	2
3	4	5	6	7	8	9
10	11	12	13	14	15	16
17	18	19	20	21	22	23
24	25	26	27	28	29	30
31						



Մինաս Ավետիսյան, «Ջաջուր գյուղը» (Գյումրու մերձակայք)

Minas Avetisyan, "Jajur Village" (near Gyumri)

ՕԳՈՍՏՈՍ
AUGUST

15

Շաբաթ
Saturday

Ե M	Ե T	Չ W	Յ T	ՈՒ F	Շ S	Կ S
					1	2
3	4	5	6	7	8	9
10	11	12	13	14	15	16
17	18	19	20	21	22	23
24	25	26	27	28	29	30
31						



Հայտնի երգիչ, երգահան Գուսան Շերամը (Գրիգոր Տալյան) ծնվել է 1857-ին, Ալեքսանդրապոլում։ Գրական կեղծանունը ստացել է «Շերամի»՝ մետաքսի որդի հետ զուգահեռների բերումով, քանի որ նրա երգերը «կոհակվում էին մետաքսի պես»։ Գյումրիում նրա հուշարձանն իր արհեստակից ընկեր Ջիվանու կողքին է։ Նրա բազում երգեր դարձել են ժողովրդական։

The famous singer and songwriter Gusman Sheram (Grigor Talyan) was born in Alexandrapol in 1857. He received his literary pseudonym “Sheram” —a reference to the silkworm—because his songs “were as smooth as silk.” His monument in Gyumri stands beside that of his fellow artist Jivani. Many of Sheram’s songs have since become beloved folk songs.

2026

ՕԳՈՍՏՈՍ
AUGUST

16

Կիրակի
Sunday

Ե M	Ե T	Չ W	Յ T	ՈՒ F	Շ S	Կ S
--------	--------	--------	--------	---------	--------	--------

1 2

3 4 5 6 7 8 9

10 11 12 13 14 15 16

17 18 19 20 21 22 23

24 25 26 27 28 29 30

31

Կենտրոնում ժողովրդական երգիչ,
բանաստեղծ Աշուղ Ջիվանին է՝
քամանչայով

In the center is folk singer and poet
Ashugh Jivani, playing the kamancha.



Ջիվանին (Սերոբ Լևոնյան) Ալեքսանդրապոլի սրճարանում ազգային երգեր էր կատարում և արագորեն հայտնի դարձավ ոչ միայն Հայաստանում, այլև Վրաստանում: Ալեքսանդրապոլցիները սիրում էին նրա երգերն ու բանաստեղծությունները, նրան հաճախ հրավիրում էին ընտանեկան տոների և խնջույքների: Ջիվանուն հանդիպելիս՝ մարդիկ հաճախ խնդրում էին, որ հենց փողոցում նվագի իրենց համար: Նրա ստեղծագործություններն ուսումնասիրողների կարծիքով՝ Ջիվանին մոտ 1000 ստեղծագործության հեղինակ է:

Jivani (Serob Levonyan) performed national songs in the Alexandrapol cafe and quickly became famous not only in Armenia, but also in Georgia. The people of Alexandrapol loved his songs and poems, they often invited him to family holidays and parties. When meeting Jivani, people often asked him to play for them right on the street. According to those who studied his works, Jivani is the author of about 1000 works.

ՕԳՈՍՏՈՍ
AUGUST

17

Երկուշաբթի
Monday

Ե M	Ե T	Չ W	Յ T	ՈՒ F	Շ S	Կ S
					1	2
3	4	5	6	7	8	9
10	11	12	13	14	15	16
17	18	19	20	21	22	23
24	25	26	27	28	29	30
31						

Հին հայերն արևի ժամացույցը համարում էին կյանքի հոսելության խորհրդանիշ
Ancient Armenians considered the sundial a symbol of the fluidity of life.

Աշուղ Ջիվանի

Ձախորդ օրերը ծմռան նման կուգան ու կերթան,
Վհատելու չէ, վերջ կունենան, կուգան ու կերթան.
Դառն ցավերը մարդու վերա չեն մնա երկար,
Որպես հաճախորդ, շարվեշարան կուգան ու կերթան:

Փորձանք, հալածանք և նեղություն՝ ազգերի գլխից,
Ինչպես ճանապարհի քարավան, կուգան ու կերթան,
Աշխարհը բուրաստան է հատուկ, մարդիկը՝ ծաղիկ,
Որքան մանուշակ, վարդ, բալասան կուգան ու կերթան:

Ոչ ուժեղը թող պարծենա, ոչ տկարը՝ տխրի,
Փոփոխակի անցքեր զանազան կուգան ու կերթան,
Արևը առանց վախենալու ցայտում է լույսը,
Ամպերը դեպի աղոթարան կուգան ու կերթան:

Երկիրը ուայալ զավակին է փայփայում մոր պես,
Անկիրթ ցեղերը թափառական՝ կուգան ու կերթան.
Աշխարհը հյուրանոց է, Ջիվան, մարդիկը հյուր են,
Այսպես է կանոնը բնական, կուգան ու կերթան:

Ashugh Jivani

The days of the dead will come and go like winter—
They will not vanish, but they will have an end; they will come and go.
Bitter pains do not linger long upon a person—
Like a line of customers, they will come and go.

Trials, persecutions, and troubles upon the heads of nations—
Like a caravan along the road, they will come and go.
The world is a wondrous garden, and people are its flowers—
How many violets, roses, and balsams will come and go.

Let not the strong boast, nor the weak despair—
Life's changing scenes will come and go.
The sun shines without fear—
Clouds will come and go before the place of prayer.

The earth cherishes her learned child like a mother;
The unlearned wander, coming and going.
The world is an inn, Jiva; people are guests—
Such is nature's law—they come and go.



ՕԳՈՍՏՈՍ
AUGUST

18

Երեքշաբթի
Tuesday

Ե M	Ե T	Չ W	Յ T	ՈՒ F	Շ S	Կ S
			1	2		
3	4	5	6	7	8	9
10	11	12	13	14	15	16
17	18	19	20	21	22	23
24	25	26	27	28	29	30
31						

Ադա Գաբրիելյան, «Շուշանիկ Կուրդինյան», 1977, ճապատանի ազգային պատկերասրահ
Ada Gabrielyan, "Shushanik Kurghinyan", 1977. National Gallery of Armenia



Շուշանիկ Կուրդինյանը ծնվել է 1876-ին, Ալեքսանդրապոլում: Չայտնի բանաստեղծուհին եղել է հայ ֆեմինիստական գրականության ակունքներում, հանդես է եկել միապետության դեմ: «Նեղ կյանքով չապրելու համար պետք է լայն սիրտ ունենաս»,– ասում էր Շուշանիկը: Ավետիք Իսահակյանը խորհրդավոր Սիբիլ, կախարդուհի և մարգարե էր անվանում նրան:



Shushanik Kurghinyan was born in 1876 in Alexandrapol. The famous poetess was at the origins of Armenian feminist literature, spoke out against the monarchy. "In order not to live a narrow life, you need to have a wide heart," Shushanik used to say. Avetik Isahakyan called her a mysterious Sibyl, a witch and a prophet.

ՕԳՈՍՏՈՍ
AUGUST

19

Չորեքշաբթի
Wednesday

Ե M	Ե T	Չ W	Յ T	ՈՒ F	Շ S	Կ S
					1	2
3	4	5	6	7	8	9
10	11	12	13	14	15	16
17	18	19	20	21	22	23
24	25	26	27	28	29	30
31						

Գեներալ-լեյտենանտ Մովսես Սիլիկովը Գեորգիկյան (Մուրբ Գևորգ) խաչի ասպետ էր։ Նա ավարտել է Ալեքսանդրապոլի 3-րդ ռազմական դպրոցը և սպայական հրաձգային դպրոցը։ 1918-ի մայիսին Սարդարապատի ճակատամարտում ջախջախել է դեպի Երևան շարժվող թուրքական բանակը։ Մարշալ Բաղդամյանը նշում է, որ Սիլիկովը «այդ ժամանակների բոլոր հայ զորավարների մեջ ամենատաղանդավորն էր»։

Lieutenant General Movses Silikov was a Knight of the Cross of St. George. He graduated from the 3rd Military School in Alexandrapol and the Officer Rifle School. In May 1918, at the Battle of Sardarapat, he defeated the Turkish army advancing on Yerevan. Marshal Baghramyan noted that Silikov was “the most talented of all Armenian commanders of that time.”



ՕԳՈՍՏՈՍ
AUGUST

20

Հինգշաբթի
Thursday

Ե M	Ե T	Չ W	Հ T	ՈՒ F	Շ S	Կ S
			1	2		
3	4	5	6	7	8	9
10	11	12	13	14	15	16
17	18	19	20	21	22	23
24	25	26	27	28	29	30
31						



«Ես քեզնից հիստոն տարի մեծ եմ: Ափսոս, որ քիչ ժամանակ է մնացել: Որտեղ էիր: Գոնե մի փոքր շուտ գայիր...»:
Մարտիրոս Սարյանը՝ Մինաս Ավետիսյանին

"I am fifty years older than you. It's a pity that there is so little time left. Where have you been? At least you should have come a little earlier..." Martiros Saryan to Minas Avetisyan

ՕԳՈՍՏՈՍ
AUGUST

21

Ուրբաթ
Friday

Ե	Ե	Չ	Յ	ՈՒ	Շ	Կ
M	T	W	T	F	S	S

					1	2
3	4	5	6	7	8	9
10	11	12	13	14	15	16
17	18	19	20	21	22	23
24	25	26	27	28	29	30
31						

«Անուշ» օպերայի ազդագիրը, 1912
The posters of the opera "Anush" in 1912

«Հայկական օպերան չպետք է կրկին եվրոպականին: Պետք է լինի ինքնատիպ, ազգային և ժողովրդին մոտ», – ասում էր կոմսպոզիտոր Արմեն Տիգրանյանը: Նրա «Անուշ» օպերան այսօր էլ Երևանի օպերայի և բալետի թատրոնի խաղացանկում է:

“Armenian opera should not imitate European ones. It must be original, national, and close to the people,” said composer Armen Tigranyan. His opera Anush remains part of the repertoire of the Yerevan Opera and Ballet Theater to this day.



ՕԳՈՍՏՈՍ
AUGUST

22

Շաբաթ
Saturday

Ե M	Ե T	Չ W	Յ T	ՈՒ F	Շ S	Կ S
--------	--------	--------	--------	---------	--------	--------

1 2

3 4 5 6 7 8 9

10 11 12 13 14 15 16

17 18 19 20 21 22 23

24 25 26 27 28 29 30

31

Շատերի համար սարդոստայնը տան լքվածության հոմանիշն է: Գյումրեցի նկարիչ Անդրանիկ Ավետիսյանի համար սարդոստայնը լիարժեք արվեստ է: Նա նկարներ է ստեղծում սարդոստայնից: Այդպիսի մի նկարը ստեղծվում է մի քանի ամսում: Նկարիչը գաղտնի է պահում սարդոստայնը նկարի վրա տեղափոխելու նրբությունը:

For many, a spider web is a synonym for an abandoned home. For Gyumri artist Andranik Avetisyan, a spider web is a complete art. He creates paintings from spider webs. Such a painting is created in a few months. The artist keeps the delicate process of transferring the spider web onto the canvas a secret.



Նկարիչը պահում էր իր գաղտնիքը

2026

ՕԳՈՍՏՈՍ
AUGUST

23

Կիրակի
Sunday

Ե M	Ե T	Չ W	Յ T	ՈՒ F	Շ S	Կ S
					1	2
3	4	5	6	7	8	9
10	11	12	13	14	15	16
17	18	19	20	21	22	23
24	25	26	27	28	29	30
31						



Հայկական կինոյի ոսկե պահուստը կազմող բազմաթիվ ֆիլմեր՝ «Եռանկյունին», «Մեր մանկության տանգոն», «Հին օրերի երգը», «Տժվժիկը», «Ուրախ ավտոբուսը» և շատ ուրիշներ, նկարահանվել են հենց Գյումրիում:

Many films that form the golden treasury of Armenian cinema, such as "The Triangle", "The Tango of Our Childhood", "The Song of Bygone Days", "The Tzvzhik", "The Happy Bus" and many others, were shot in Gyumri.

ՕԳՈՍՏՈՍ
AUGUST

24

Երկուշաբթի
Monday

Ե M	Ե T	Չ W	Յ T	ՈՒ F	Շ S	Կ S
			1	2		
3	4	5	6	7	8	9
10	11	12	13	14	15	16
17	18	19	20	21	22	23
24	25	26	27	28	29	30
31						



Գարեջրի մասին առաջին հիշատակումը, որը հասել է մեզ, արվել է մ. թ. ա. 4-րդ դարում: Հույն պատմաբան Քսենոֆոնը, Հայաստանով ճամփորդելիս, հայկական գարեջուրը նկարագրել է որպես «գարուց պատրաստված տարօրինակ խմիչք, գերազանց համով, որը խմում են ցորենի ծեղով»: Գյումրիում գերազանց գարեջուր են պատրաստում: Կումայրի քաղաքի պատմական հատվածում 1898-ին հիմնադրված գարեջրի գործարանն ամենահիներից է Հայաստանում:

The first mention of beer that has reached us was made in the 4th century BC. The Greek historian Xenophon, while traveling through Armenia, described Armenian beer as “a strange drink made from barley. It has an excellent taste, and is drunk with a straw.” Excellent beer is brewed in Gyumri. The brewery, founded in 1898 in the historical part of the city of Kumayri, is one of the oldest in Armenia.

ՕԳՈՍՏՈՍ
AUGUST

25

Երեքշաբթի
Tuesday

Ե M	Ե T	Չ W	Յ T	ՈՒ F	Շ S	Կ S
			1	2		
3	4	5	6	7	8	9
10	11	12	13	14	15	16
17	18	19	20	21	22	23
24	25	26	27	28	29	30
31						



Խնոցին սերուցքային կարագ պատրաստելու հարմարանք է: Երիտասարդ աղջիկներին կամ հարսներին էր հանձնարարված կարագը հարել՝ խնոցել, սակայն պատրաստի կարագը շիճուկից անջատելը փորձառու կանանց գործն էր: Խնոցին պահում էին տան ամենամեկուսի տեղում, քանի որ այն կոտորելը վատ նշան էր:

A churn is a device for making creamed butter. Young girls or brides were tasked with churning the butter, but separating the finished butter from the whey was the job of experienced women. The churn was kept in the most secluded place in the house, as breaking it was a bad omen.

ՕԳՈՍՏՈՍ
AUGUST

26

Չորեքշաբթի
Wednesday

Ե M	Ե T	Չ W	Յ T	ՈՒ F	Շ S	Կ S
					1	2
3	4	5	6	7	8	9
10	11	12	13	14	15	16
17	18	19	20	21	22	23
24	25	26	27	28	29	30
31						



Յեղնար աղբյուրը, որը Գյումրուց ոչ հեռու՝ Մարմաշեն վանքի տարածքում է, կապված է հրաշքների հետ: Ջուրն աղբյուրից բխում է միայն որոշակի գործողություններ կատարելու դեպքում: Ինչպիսի: Այդ մասին ասվում է տղամարդու սիրտ և կնոջ դավաճանության մասին տխուր պատմության մեջ: Աղբյուրի վրա գրված է. «Յուրաքանչյուր կին աղբյուր է իր տղամարդու համար, և ոչ ոք, բացի իր ամուսնուց, չի կարող խմել դրանից»:

The Heghnar Spring, located near Gyumri on the grounds of the Marmashen Monastery, is said to be miraculous. Water flows from the spring only if certain actions are performed—but what kind? According to a tragic local legend of a man’s love and a woman’s betrayal, the inscription on the spring reads: “Every woman is a spring for her man, and no one but her husband may drink from it.”

ՕԳՈՍՏՈՍ
AUGUST

27

Հինգշաբթի
Thursday

Ե M	Ե T	Չ W	Հ T	Ու F	Շ S	Կ S
			1	2		
3	4	5	6	7	8	9
10	11	12	13	14	15	16
17	18	19	20	21	22	23
24	25	26	27	28	29	30

31



«Հայերը գործում են աշխարհի ամենագեղեցիկ և գունագեղ գորգերը, արտադրում ամեն գույնի մետաքս»:
Մարկո Պոլո, իտալացի ծանապարհորդ, 13-րդ դար

“The Armenians make the most beautiful and colorful carpets in the world, producing silk of all colors.” Marco Polo, Italian traveler, 13th century

ՕԳՈՍՏՈՍ
AUGUST

28

Ուրբաթ
Friday

Ե M	Ե T	Չ W	Յ T	ՈՒ F	Շ S	Կ S
						1 2
3	4	5	6	7	8	9
10	11	12	13	14	15	16
17	18	19	20	21	22	23
24	25	26	27	28	29	30
31						

«Խնդրում եմ՝ մի պոնչիկ տվեք, երկու հատ էլ՝ մոնչիկ»։ Սա շատ տարածված պատվեր է Գյումրու սրճարաններից մեկում, որտեղ փքաբլիթ (պոնչիկ) կոչվում են սպիտակ կրեմովները, իսկ շոկոլադե կրեմովներին մոնչիկ են ասում։ Պոնչիկ-Մոնչիկը Գյումրու քաղցր միջուկն է։

"One ponchik and two monchiks, please." This is a very common order in one of the cafes in Gyumri, where white creme donuts are called pqablit (ponchik), and chocolate creme donuts are called monchiks. Ponchik-Monchik is the sweet filling of Gyumri.



ՕԳՈՍՏՈՍ
AUGUST

29

Շաբաթ
Saturday

Ե M	Ե T	Չ W	Յ T	ՈՒ F	Շ S	Կ S
					1	2
3	4	5	6	7	8	9
10	11	12	13	14	15	16
17	18	19	20	21	22	23
24	25	26	27	28	29	30
31						

Խաղաղության Նոբելյան մրցանակի դափնեկիր, բևեռախույզ Ֆրիտյոֆ Նանսենի ջանքերով 7000 արևմտահայեր, որոնք մազապուրծ փախել էին թուրքական յաթաղանից, տեղափոխվեցին Խորհրդային Հայաստան: Գյումրիում կանգնեցվել է մեծ մարդասերի հուշարձանը:

Thanks to the efforts of Nobel Peace Prize laureate and polar explorer Fridtjof Nansen, 7,000 Western Armenians who had narrowly escaped the Genocide were resettled in Soviet Armenia. A monument honoring this great humanitarian now stands in Gyumri.



ՕԳՈՍՏՈՍ
AUGUST

30

Կիրակի
Sunday

Ե M	Ե T	Չ W	Յ T	ՈՒ F	Շ S	Կ S
					1	2
3	4	5	6	7	8	9
10	11	12	13	14	15	16
17	18	19	20	21	22	23
24	25	26	27	28	29	30

31



genocide-museum.am

1925 թվականին, Խորհրդային Հայաստան կատարած այցի ժամանակ, Ֆրիտյոֆ Նանսենն Ալեքսանդրապոլում մտավ որբանոց և ծանոթացավ պայաններին: Հաշի ժամ էր: Ցանկանալով ստուգել սննդի որակը՝ Նանսենը համտեսեց երեխաների համար եփած ապուրը: Լուսանկարիչը ֆիքսեց այդ պահը:

In 1925, during a visit to Soviet Armenia, Fridtjof Nansen entered an orphanage in Alexandrapol and got acquainted with the conditions. It was lunchtime. Wanting to check the quality of the food, Nansen tasted the soup cooked for the children. The photographer captured the moment.

ՕԳՈՍՏՈՍ
AUGUST

31

Երկուշաբթի
Monday

Ե M	Ե T	Չ W	Յ T	ՈՒ F	Շ S	Կ S
--------	--------	--------	--------	---------	--------	--------

					1	2
3	4	5	6	7	8	9
10	11	12	13	14	15	16
17	18	19	20	21	22	23
24	25	26	27	28	29	30

31

Նիկողայոս Տիգրանյանի ընտանիքը:
Նա երկրորդ շարքում է՝ ակնոցով:
Nikoghayos Tigranyan's family. He is in
the second row, wearing glasses.



Նիկողայոս Տիգրանյանը եղել է հայ դասական երաժշտության ակունքներում: Նա առաջինն էր, որ հայ ժողովրդական երաժշտությունը մշակեց և հարմարեցրեց դաշնամուրային կատարմանը: Տիգրանյանը ծնվել է 1856-ին, Ալեքսանդրապոլում և կյանքի մեծ մասն ապրել է այնտեղ: Վաղ հասակում վարակվել է սև ծաղիկ հիվանդությամբ, կուրացել է և այդպես ապրել մինչև կյանքի վերջը: Նա երաժշտության մեջ հասել է մեծագույն բարձունքների:

Nikoghayos Tigranyan was one of the pioneers of Armenian classical music. He was the first to develop and adapt Armenian folk melodies for piano performance. Born in 1856 in Alexandrapol, Tigranyan spent most of his life there. Having contracted smallpox at an early age, he lost his sight and remained blind for the rest of his life. Despite this, he rose to great prominence in the world of music.